

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	de Didactica Științelor Exacte
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Management curricular

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Competențe transferabile						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Dulamă Maria Eliza						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Dulamă Maria Eliza						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	1	3.6 seminar/laborator	1
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					12
Examinări					10
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	100				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> proiectarea, implementarea - evaluarea curriculum-ului școlar, adaptarea, dezvoltarea revizuirea acestuia corelat cu competențele transferabile; proiectarea, implementarea și valorificarea cercetărilor educaționale, corelate cu competențele transferabile. dezvoltarea abilităților necesare în relația școlii cu comunitatea și cu piața muncii (proiectarea de curriculum funcție de competențele transferabile, evaluarea și revizuirea curriculei existente etc.) proiectarea/planificarea programelor și a activitatilor de (auto)formare și (auto)dezvoltare personală (achiziția abilităților necesare ca formator în domeniul educației, în acord axiologic cu valorile sociale promovate – competențele transferabile); organizarea, coordonarea și managementul resurselor umane, curriculare, materiale și financiare implicate în dezvoltarea de curriculum din perspectiva competențelor transferabile; promovarea unei atitudini empatică, de sprijinire necondiționată a celui care își formează competențe ("orientare helping");
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> comunicare și interacțiunea socială activă și proactivă eficiente în contexte profesionale și personale; leadership strategic; învățare continuă, metacognitivă și auto-reglată; reflecție individuală și colectivă critică și constructivă; autonomie și responsabilitate și autoresponsabilizare în realizarea sarcinilor profesionale și auto-asumate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Proiectarea, implementarea și evaluarea curriculum-ului școlar, a programelor/activitatilor de (auto)formare și (auto)dezvoltare personală și a cercetărilor educaționale, corelate cu competențele transferabile
7.2 Obiectivele specifice	La finalul cursului, studenții vor fi capabili:

	<ul style="list-style-type: none"> • să clasifice competențele • să caracterizeze competențele de diverse tipuri • să proiecteze situații de integrare pentru formarea și dezvoltarea competențelor transferabile și a celor specifice, curriculum-ului școlar, programe/de activități de (auto)formare și (auto)dezvoltare personală și cercetări educaționale, corelate cu competențele transferabile; • să implementeze curriculum-ului școlar, programe/de activități de (auto)formare și (auto)dezvoltare personală și cercetări educaționale, corelate cu competențele transferabile, situații de integrare pentru formarea și dezvoltarea competențelor transferabile (și a celor specifice); • să coordoneze resurse umane, curriculare, materiale și financiare implicate în dezvoltarea de curriculum; • să proiecteze instrumente de evaluare și situații de evaluare a competențelor transferabile (și a celor specifice) • să evalueze critic și constructiv curriculumul școlar; • să manifeste atitudini empatică, proactivă, responsabilă și asertivă față de formabil.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Tip de prelegere	Metode de predare
Cursul nr. 1. Considerații generale asupra competențelor 1.1. Conceptul de competență 1.2. Tipuri de competențe 1.3. Competențe transferabile (transversale, a-disciplinare) 1.4. Activități de integrare pentru formarea competențelor 1.5. Intervențiile pedagogice prin care se favorizează dobândirea competențelor 1.6. Evaluarea competențelor	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbateră, exercițiul
Cursul nr. 2. Competența de comunicare 2.1. Delimitări conceptuale 2.1.1. Comunicarea orală (<i>oral communication</i>). 2.1.2. Comunicarea scrisă (<i>written communication</i>) 2.2. Perspective psihologice asupra înțelegerii textelor 2.2.1. Considerații asupra textelor 2.2.2. Procesele cognitive ale comprehensiunii textului 2.2.3. Strategii de optimizare a comprehensiunii textului citit 2.2.4. Strategii metacognitive de înțelegere a textului 2.2.5. Învățarea vs. memorarea conținutului textului 2.3. Producerea textelor 2.3.1. Scrierea funcțională. Luarea notițelor 2.3.2. Scrierea reflexivă 2.3.3. Scrierea imaginativă 2.3.4. Scrierea despre alte texte (rezumatul, recenzia, referatul, eseu, conspectul)	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbateră, exercițiul
Cursul nr. 3. Competența de a învăța. Managementul informației (<i>information management</i>) 3.1. Căutarea, analiza și extragerea informațiilor 3.2. Competența de a prelucra și organiza informații 3.3. Prelucrarea și sintetizarea informațiilor în tabele 3.4. Matricile 3.5. Scheme liniare 3.6. Scheme de tip arbore 3.7. Schema piramidală 3.8. Schema circulară sau secvențială 3.9. Scheme de tip ciorchine 3.10. Scheme de tip păianjen 3.11. Schema sistemică 3.12. Diagrame	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbateră, exercițiul
Cursul nr. 4. Competența de a rezolva probleme 4.1. Conceptul de problemă. 4.2. Cunoștințele integrate în competența de a rezolva probleme 4.3. Algoritmii rezolvării unei probleme 4.4. Strategii algoritmice și strategii euristice de rezolvare a problemelor 4.5. Rezolvarea creativă a problemelor	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbateră, exercițiul
Cursul nr. 5. Managementul timpului 5.1. Delimitări conceptuale 5.2. Dobândirea competenței managementului timpului 5.2.1. Analiza activităților proprii raportate la timp 5.2.2. Controlul activităților proprii raportate la timp	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbateră, exercițiul

5.2.3. Planificarea activităților proprii raportate la timp 5.2.4. Organizarea activităților proprii raportate la timp 5.2.5. Monitorizarea utilizării timpului		
Cursul nr. 6. Competența de a gândi critic (<i>critical thinking</i>) 6. 1. Necesitatea gândirii critice 6. 2. Paradigma gândirii critice 6. 3. Cunoștințele integrate competenței de a gândi critic 6. 4. Niveluri cognitive în gândirea critică 6. 5. Gândire critică asupra problemei plantelor modificate genetic	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 7. Competența de a lua decizii 7.1. Cunoștințele integrate în competența de a lua decizii. 7.2. Tipuri de decizii. 7.3. Temerile în procesul decizional 7.4. Atitudinile în luarea deciziilor 7.5. Etapele procesului rațional de luare a deciziilor 7.6. Strategii de luare a unei decizii.	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 8. Competența de a analiza și interpreta fotografii 8.1. Competența de a analiza și interpreta fotografii 8.2. Analizarea fotografiilor 8.3. Interpretarea conținutului fotografiilor	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 9. Competența de a analiza și interpreta diagrame 9.1. Competența de a analiza și a interpreta o diagramă 9.2. Analizarea diagramelor 9.3. Interpretarea diagramelor	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 10. Competența de a analiza și interpreta hărți 10.1. Competența de a analiza și a interpreta o 10.2. Analizarea hărților 10.3. Interpretarea hărților	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 11. Competența de a elabora și prezenta postere 11.1. Competența de a elabora și prezenta un poster 11.2. Dobândirea competenței de a elabora și prezenta un poster 11.3. Dobândirea competenței de a evalua un poster	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 12. Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației, ca instrument de învățare și cunoaștere.	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 13. Competențe sociale și civice. Competențe de sensibilizare și expresie culturală	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Cursul nr. 14. Competențe de bază în matematică, științe și tehnologie. Competențe antreprenoriale	<i>Prelegere intensificată asociată cu prezentarea de slide-uri, cu dezbateri scurte, cu demonstrații și aplicații</i>	expunerea, explicația, conversația, dezbaterea, exercițiul
Bibliografie Aubret, Jacques, Gilbert, Patrick, (2003), <i>L'évaluation des compétences</i> , Pierre Mardaga éditeur, Sprimont, Belgique Chiș Vasile, (2005), <i>Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe</i> , Editura Casa Cărții de știință, Cluj-Napoca Dulamă, Maria Eliza, (2008), <i>Metodologie didactică. Teorie și aplicații</i> , Ediția a 2-a, Editura Clusium, Cluj-Napoca Dulamă, Maria Eliza, (2008), <i>Metodologii didactice activizante. Teorie și practică</i> , Editura Clusium, Cluj-Napoca Dulamă, Maria Eliza, (2009), <i>Cum îi învățăm pe alții să învețe</i> , Editura Clusium, Cluj-Napoca Dulamă, Maria Eliza, (2010), <i>Didactică axată pe competențe</i> , Editura PUC, Cluj-Napoca Dulamă, Maria Eliza, (2010), <i>Fundamente despre competențe</i> , Editura PUC, Cluj-Napoca Dulamă, Maria Eliza, (2011), <i>Despre competențe</i> , Editura PUC, Cluj-Napoca Jonnaert, Philippe, Ettayebi, Moussadak, Defise, Rosette, (2010), <i>Curriculum și competențe. Un cadru operațional.</i> , Editura ASCR, Cluj-Napoca Joras, M., (2002), <i>Le bilan de competences</i> , PUF, Paris Le Boterf, G. (1994), <i>De la compétence. Essai sur un attracteur étrange</i> . Les Éditions d'organisation, Paris Le Boterf, G. (1994, 1995), <i>De la compétence: essai sur un attracteur étrange</i> , Editions d'Organisation, Paris Le Boterf, G., (1997), <i>Compétence et navigation professionnelle</i> , Editions d'organisation, Paris		

Le Boterf, G., (2000), *Construire les compétences individuelles et collectives*, Editions d'organisations, Paris
Mândruț, Octavian, (2012), *Instruirea centrată pe competențe la geografie în învățământul preuniversitar. Cercetare-Inovare-Formare-Dezvoltare*, „Vasile Goldiș” University Press, Arad
Mândruț, Octavian, Catană, Luminița, Mândruț, Marilena, (2012), *Instruirea centrată pe competențe. Cercetare-Inovare-Formare-Dezvoltare*, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”, Arad
Manolescu, Marin, (2010), *Pedagogia competențelor – o viziune integratoare asupra educației*, în *Revista de pedagogie*, nr. 58 (3)
MEC, (2006). *Strategii educaționale centrate pe elev*, București.
Perrenoud, Philippe, (1997), *Construire des compétences à l'école*. ESF., Paris
Ștefan, M. (2003), *Teoria situațiilor educative*, Editura Aramis, București
Voiculescu, Florea, (2010), *Ghid metodologic de pedagogie universitară*, Editura Aeternitas, Alba Iulia
Zlate, M. (1999), *Psihologia mecanismelor cognitive*, Editura Polirom, Iași
* * * *Revista de pedagogie*, nr. 4, 2010

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminarul nr. 1 Exerciții de detaliere a conținutului unei competențe.	Conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 2 Tehnici de luare a notițelor	Conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 3 Elaborarea organizatorilor grafici	Conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 4 Detalierea conținutului competenței de a rezolva probleme. Proiectare de situații de învățare	Conversația, exercițiul, explicația, rezolvarea de probleme, problematizarea	
Seminarul nr. 5 Exerciții de detaliere a conținutului unei competențe de managementul timpului. Proiectare activității în funcție de resursele de timp	Conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 6 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența de a gândi critic	Conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 7 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența de a lua decizii	Conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 8 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența de a analiza și interpreta fotografii	Conversația, exercițiul, explicația, expunerea, povestirea, descrierea	
Seminarul nr. 9 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența de a analiza și interpreta diagrame	Conversația, exercițiul, explicația, problematizarea, brainstorming, dezbatere	
Seminarul nr. 10 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența de a analiza și interpreta hărți	Algoritmizarea, conversația, exercițiul, explicația	
Seminarul nr. 11 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența de a elabora și prezenta postere	Conversația, exercițiul, explicația, modelarea	
Seminarul nr. 12 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența digitală	Conversația, exercițiul, explicația, studiul individual, lectura	
Seminarul nr. 13 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența socială și civice, cu competența de sensibilizare și expresie culturală	Conversația, exercițiul, explicația, dezbateră, argumentarea, analiza SWOT	
Seminarul nr. 14 Proiectare de situații de învățare corelate cu competența antreprenorială	Conversația, exercițiul, explicația, dezbateră, argumentarea, analiza SWOT	

Bibliografie
Flueraș, Vasile, (2003), *Paideia și gândire critică*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
Flueraș, Vasile, (2005), *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
Ionescu, Miron, (2000), *Demersuri creative în predare și învățare*. Cluj-Napoca. Presa Universitară Clujeană
Manolescu, Marin, (2010), *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București
Miclea, Mircea (1994). *Psihologie cognitivă*, Casa de Editură Gloria, Cluj-Napoca
Mih Viorel, (2004), *Înțelegerea textelor. Strategii și mecanisme cognitive*, Editura ASCR, Cluj-Napoca
Nagy, Raluca, (2004), *Managementul timpului*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca
Neacșu, I. (1978), *Motivație și învățare*, E.D.P., București
Neacșu, I. (1990), *Instruire și învățare*, Editura Științifică, București
Neacșu, I. (1990), *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București
Negreț-Dobrișor, Ion, Pânișoară, Ion-Ovidiu. (2005), *Știința învățării*, Editura Polirom, Iași
Niculescu, Maria, (2010), *Dezvoltarea competențelor managerului școlar în contextul formării continue*, Editura Universității de Vest, Timișoara
Oprea, Crenguța, (2003), *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității București

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală	
10.4 Curs	Corectitudinea cunoștințelor Organizarea și coerența conținutului științific Aplicarea cunoștințelor în contexte noi Discursul didactic (expunere, explicație, demonstrație) Construirea dialogului pe baza materialelor didactice Argumentarea (demersului didactic, opinii, soluții)	Examinarea orală	50%	
10.5 Seminar/laborator	Proiectarea situațiilor de învățare Proiectarea instrumentelor de evaluare Rezolvarea sarcinilor de lucru	Portofoliul	25%	
	Corelarea competențelor cu obiectivele, cu conținutul, metodologia, cu probele de evaluare Realizarea scenariului didactic în funcție de competențe, modele ale predării-învățării Schița din caietul elevilor (pe tablă)/fișe de lucru Instrumentul de evaluare a competențelor Conținutul lecției/activității	Proiect de lecție	25%	
10.6 Standard minim de performanță				
Forma de evaluare	Criterii de evaluare	Pondere din nota finală	Punctajul criteriului	Punctaj obținut
Colocviu - Examinarea orală	Corectitudinea cunoștințelor	10%	Min. 0,5 - Max. 1,0	
	Aplicarea cunoștințelor în contexte noi	15%	Min. 0,75 - Max. 1,5	
	Discursul didactic (expunere, explicație, demonstrație)	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
	Construirea dialogului pe baza materialelor didactice	10%	Min. 0,5 - Max. 1,0	
	Argumentarea (demersului didactic, opinii, soluții)	10%	Min. 0,5 - Max. 1,0	
Portofoliul	Proiectarea situațiilor de învățare	10%	Min. 0,5 - Max. 1,0	
	Proiectarea instrumentelor de evaluare	10%	Min. 0,5 - Max. 1,0	
	Rezolvarea sarcinilor de lucru	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
Proiect de lecție/activitate	Corelarea competențelor cu obiectivele, cu conținutul, metodologia, cu probele de evaluare	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
	Realizarea scenariului didactic în funcție de competențe, modele ale predării-învățării	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
	Schița din caietul elevilor (pe tablă)/fișe de lucru	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
	Instrumentul de evaluare a competențelor	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
	Conținutul lecției/activității	5%	Min. 0,25 - Max. 0,5	
Total	100%	Min. 5,0 - Max. 10,0	Total	

Data completării
28.09.2012.

Semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr. Maria Eliza Dulamă

Semnătura titularului de seminar
Conf. univ. dr. Maria Eliza Dulamă

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....